

Luomusika2020 - esiselvitys luomusiantuotannon aktivoimiseksi

7.6.2017 Luomulihan arvoketjupalaveri
Kati Kastinen, ProAgria Liha Osaamiskeskus

Taustaa

- 1) Luomusikatioille tehdyn kyselyn tuloksista syötteitä uuteen hankkeeseen
  - A) olemassa olevat luomusikatilat jatkavat, mutta tarvitsevat panostusta tuotannon edelleen kehittämiseksi – listattu jo toimenpiteitä, mitä pitää viedä eteenpäin
  - B) uusia tiloja aktivoitava mukaan – listattu jo toimenpiteitä, miten lähdetään liikkeelleTuottajat kaipaavat varmuutta ja pitkäjänteisyyttä sopimuksiin ja hinnoitteluun!
- 2) MTK:n Sikastrategian mukaan ainoa keino luomun kehittämisessä on aidon kysynnän lisääntyminen kuluttajamarkkinoilla. Joitakin tuotantoehtoja voitaisiin tarkastella uudestaan (imetysajan pituus)
- 3) Luomutuotannon kehitysnäkymäkyselyn perusteella luomusikatiilojen määrä tuplaantuisi 2022 mennessä (Luomua lisää-päivitys/TNS Gallup 2016)
- 4) Tarpeesta esitetty näkemyksiä – **mikä on todellinen tarve markkinoilla?**

Esiselvityksen tavoitteet ja toimenpiteet

- Kartoittaa toimijoiden yhteistyömahdollisuuksia ja luomusiantuotannon strategian luomista
- Luoda selkeä pitkän tähtäimen suunnitelma, jossa tarkemmat tavoitteet ja toimintasuunnitelma luomusian tuotannon lisäämiseksi

Toimenpiteitä:

- Toimijoiden haastattelut: Tamminen/Pasi Tamminen, Pajuniemi/Peter Westerholm, Atria/Heikki Parviainen ja HKScan/Esa Heikkilä
- Haastattelut: Luomusikatalouden selvityshanke, tilakyselyt/Ulla-Maija Leskinen, ETT/Pirjo Korttesniemi, HY/ELTDK/Mari Heinonen
- Suuntaviivat: webinaari/ProAgria Marja Suutarla, Anne Johansson ja Essi Tarsia

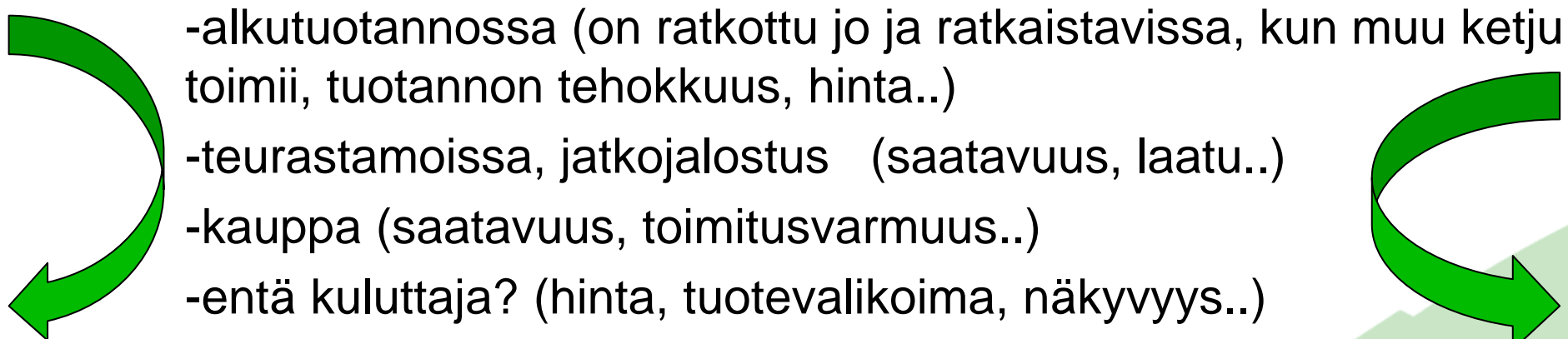

Teurastamoilta ja jatkojalostajilta kysyttyä

- Markkinat ohjaavat, ja trendi pysyvämpään suuntaan, kun kriittinen massa tulee mukaan, lisäksi julkiset hankinnat ja horeca
  - Pulan puolella ollaan, kuitenkin koko sika saatava hyödynnettyä ja myytyä - tuoterepertuaari
  - Koko ketjussa oltava luottamus, uskottavuus ja varmuus – kauppa edellyttää lähes 100% toimitusvarmuutta (tuotevalikoimajaksot)
  - Luomulihan vienti maihin, jossa kulutus kasvaa esim. Saksa
  - Halutaan ylläpitää luomusian tuotanto, jatketaan entisissä mitoissa
  - Nyt tilanne epäselvä ja vakava – luomurehun hinta karannut käsistä
  - Toimialalla ei ole kunnon seurantamekanismia (millä keinoilla pärjää?)
- **Missä kysyntä näkyy tai mistä saadaan selville?**

Mitä uskottavan ja kilpailukykyisen luomusikaketjun rakentaminen edellyttäisi?

- Avoimuutta tuottajalta kauppaan saakka – hinnoittelun avaaminen
- Mitkä ovat ketjun todelliset **pullonkaulat** – miten ratkaistaan?

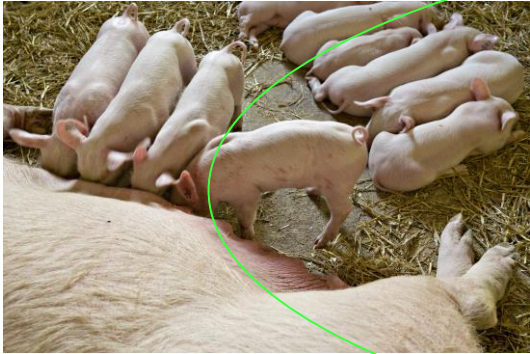

- Enemmän tiloja ketjuun – vankistaa luomuketjua, vähentää toimitusriskiä – luomuneuvonnan oltava koko tilakokonaisuuden huomioon ottavaa
- Markkinoiden rakentaminen yhteistyönä

Jatkojalostuksen ja teurastamoiden päätettävä, mihin suuntaan mennään yhdessä kaupan kanssa

Hankkeen suuntaviivat

Luomusikatila

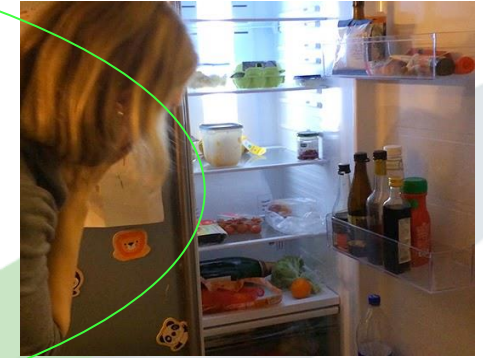
Liha-alan toimija

Kauppa

Kuluttaja

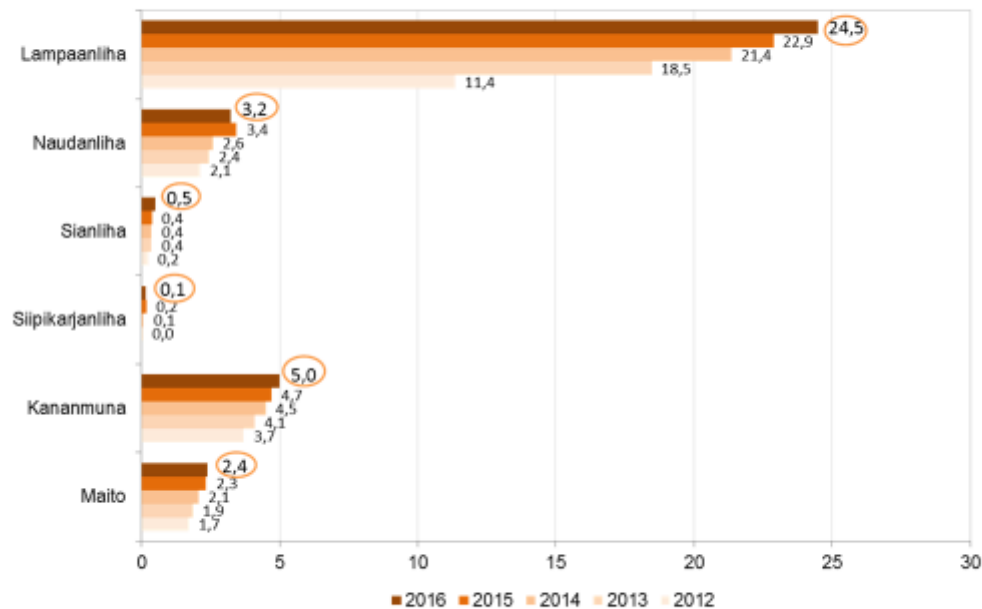
PRO
Agria

ProAgria
220

Mitä tavoitellaan?

Luomutuotannon osuus kokonaistuotannosta (%)

■ 2016 ■ 2015 ■ 2014 ■ 2013 ■ 2012

10

06.06.2017

© Luonnonvarakeskus

PRO
Agria

ProAgria
220

- V. 2016 tuotanto 0,5%
- Paljonko luomusian osuus olisi kokonaistuotannosta v. 2020?
- Kevään 2017 luomukursseilla ollut n. 5-6 tilaa, tarkempi tieto kerätään tarkastuksilla
- **Miten luomutuotteiden myynti on kehittynyt?**

ProAgria Keskusten ja ProAgria Keskusten Liiton johtamisjärjestelmälle on myönnetty ryhmäsertifikaatti

Montako luomusikatilaa tarvitaan lisää?

- Luomusikatalouden selvityshankkeen mukaan tarve olisi 10 000 lihasikaa vuodessa lisää
- Vuositasolla lisälihan määrä on 576 000 kg- 800 000 kg
- Kyseisen lisälihan toimittamiseksi vaaditaan noin 3600 - 5000 lihasikapaikkaa lisää
- Se tarkoittaa noin 360-500 emakkoa, joista saadaan porsaatt
- Yhdistelmä ”varmatoimisin” eli n. 6-7 yhdistelmätilaa, joilla emakoita n. 60-70
- **Vastaako edelleen tarvetta??**

Ehdotuksia yhteisen strategian suuntaviivoiksi

I **Koko ketjun yhteistyö** (teurastamot, jatkojalostus, rehuteollisuus, kauppa, ProAgria koordinoi?)

1) Markkinoiden rakentaminen – miten Suomessa, miten muualla tehty?

- markkinointi, kustannusrakenne ja ketjutus, rehuviljan saatavuus ja managementti
- mallia ulkomailta, miten tehty

2) Luomusianlihan myynti- ja hinnoittelumalli

- Mikä olisi reilu suomalainen hinnoittelumalli? Vrt. Tanskan malli (sidottu tavanomaisen sianlihan hintaan, lisäksi luomulisä)
- Sopimustuotanto, rahtiteurastus vai suoramyynti? Jos saisi teurastettua rahtina, jalostaja voisi vaikuttaa enemmän hintaan → voisi ostaa lihan suoraan tuottajalta

3) Kehitetään luomusikaketjuun seurantamekanismit

- millä keinoilla pärjää, miten tilanne kehittyy, mistä vertailutietoa?
- tilojen välillä isoja eroja

4) Aikataulutettu toimenpidesuunnitelma, joka perustuu markkinoilta saatuun selkeään tavoitteeseen

Ehdotuksia yhteisen strategian suuntaviivoiksi jatkuu...

II Suunnitelmallinen alkutuotanto (tuottajat, ProAgria koordinoi)

1) Kun saatu selkeä tavoite markkinoilta → aikataulutettu toimenpidesuunnitelma (tilakohtainen, tätä jo valmisteltu), tilan tehokkuuden ja kannattavuuden parantaminen (esim. porsaskuolleisuuden pienentäminen)

- koko tilan haltuunotto, kun uusi tila lähtee luomuun - arvoketjun yhteistyö tärkeää, myös vertailu muihin P-maihin, rehuverkosto?
- Lisää luomusika-tietoa, pitäisi olla enemmän pohjoismaista yhteistyötä, ruokintatutkimus, ruokintaopasta toivottu

III Kuluttajatiedotus (ProLuomu tai vastaava koordinoi)

Miten edetään?

- 1) Mikä on yhteinen tavoite? Vuodessa n. 576 000 kg- 800 000 kg? Mihin mennessä?
- 2) Edellyttää, että suuntaviivat hyväksytään ja keskeiset teurastamot, jatkojalostajat ja kauppa sitoutuvat – jatketaanko työtä eteenpäin?
- 3) Esiselvitys valmiina 31.8.2017 (sis. selvityksen rahoitusvaihtoehtoista)
- 4) Sen jälkeen tehdään esiselvityksen pohjalta hankesuunnitelma

